

## Meer informatie

Deze flyer is gebaseerd op resultaten uit het participatief actieonderzoek ZINSITIEF; sensitief voor zingeving in sociaal werk, uitgevoerd in de periode 2020–2022. Sociaalwerkorganisaties, netwerken palliatieve zorg, geestelijk verzorgers, ouderen, vrijwilligers, studenten en onderzoekers werkten samen aan dit thema, in werkgroepen in Nijmegen, Zwolle, Dalfsen en Meppel. Het actieonderzoek werd mogelijk gemaakt vanuit het programma Zingeving en Geestelijke verzorging van ZonMw (projectnummer 10050011910002).

Meer informatie, inspiratie en hulpmiddelen voor Geestelijke Verzorging Thuis zijn te vinden op: [www.kenniswerkplaatszingeving.nl](http://www.kenniswerkplaatszingeving.nl). Daar vindt je (in de toekomst) bijvoorbeeld het 'Werkboek geestelijke verzorging in de thuissituatie' en de 'Toolbox voor signaleren en bespreken van zingevingvragen'.



Noot: Geestelijke Verzorging Thuis wordt inmiddels niet meer vormgegeven en gecoördineerd via de genoemde netwerken palliatieve zorg, maar vanuit de Coöperatie Netwerk voor Levensvragen ([www.gvthuis.nl](http://www.gvthuis.nl)), Centrum voor Levensvragen regio Overijssel ([www.gvthuisoverijssel.nl](http://www.gvthuisoverijssel.nl)), en Zinplus; netwerk zingeving en levensvragen Zuid-Gelderland ([www.zinplus.nl](http://www.zinplus.nl)).

# Samenwerken in zingeving

## Elementen voor een infrastructuur voor GV-thuis

In samenwerking met  
professionals  
en vrijwilligers  
in het sociale  
domein

## Samenwerken; met wie en waarom?

Hoe ziet de sociale kaart van zingeving eruit in jouw omgeving? Er zijn allerlei partijen die burgers thuis op eigenwijze ondersteuning (kunnen) bieden bij zingeving gerelateerde vragen. Denk aan lotgenoten, vrijwilligers, maatjes, buddy's, huishoudelijke hulpen, kappers, cassières, rouwcoaches, begrafenisondernemers, burgercollectieven die workshops geven (bv. Platform Pouwer), etc. Meer specifiek zijn er diverse professionals met aandacht voor zingeving, zoals de zorgprofessionals, welzijnsmedewerkers, medewerkers van de gemeente (Wmo), levensbeschouwelijke professionals, lifestyle-

professionals en de geestelijk verzorger.

Al deze mensen (vrijwilligers en professionals) kunnen zingeving gerelateerde vragen signaleren en deels ondersteunen en zij doen dat ook voor een groot deel. Echter wat het werk van de geestelijk verzorger thuis hierin kan betekenen is (nog) niet bij iedereen bekend. Zingeving en geestelijke verzorging hebben voor veel mensen nog bepaalde associaties die het belemmeren om samenwerking te zoeken. Toch kan een goede samenwerking beslist vruchten afwerpen. Er zijn nog veel kansen hierin!

## Samenwerkingsvormen

Samenwerking kan ontwikkelen door 'actief' te netwerken, en door 'passief' expertise aan te bieden. Globaal kun je denken aan drie manieren om samenwerking vorm te geven:



### 1. Periodiek overleg

Sluit aan bij bestaande overlegstructuren waar je op het niveau van casusbespreking concrete inbreng kunt hebben, zoals **MDO's** (multidisciplinaire overlegstructuren) en andere netwerkoeverleggen van wijkprofessionals waar een brede vertegenwoordiging van zorg en welzijn aanwezig is. Laat je bij voorkeur introduceren door een 'warm contact'; bv. door een welzijnswerker met wie je op projectbasis hebt samengewerkt.

### 2. Vastgelegde afspraken

Bespreek de intentie en vorm(en) om samen te werken, bijvoorbeeld door af te spreken om altijd een onderdeel te verzorgen in een **scholingsprogramma** (bijvoorbeeld in periodieke trainingdagen van (nieuwe) vrijwilligers en medewerkers), of een **beslis-**

## Kernelementen samenwerking

Er zijn drie kernelementen van invloed op het ontwikkelen van lokaal/regionaal passende infrastructuren die afstemming tussen geestelijk verzorgers en professionals in het sociaal werk en sociaal domein borgt:

1. **Ontmoeting:** waar en wanneer kun je elkaar ontmoeten?
2. **Structuur:** hoe realiseer je ontmoetingen en samenwerkingsactiviteiten periodiek/structureel?
3. **Persoons(on)afhankelijkheid:** hoe is je relatiemanagement en samenwerking met team GV-thuis?

**model** te ontwikkelen en te leren hanteren om te bepalen wie wat doet in de ondersteuning bij zingeving gerelateerde vragen (i.r.t. doorverwijzing).

### 3. Flexibel aanbod

Maak inzichtelijk welke mogelijkheden aanwezig zijn voor wijkprofessionals om op aanvraag de expertise van geestelijke verzorging te delen, via Centra voor Levensvragen. Bijvoorbeeld via:

- **Collegiale consultatie, coaching-on-the-job**
- **Workshops**, bv. bij thema-bijeenkomsten, Sociaal Wijk Team
- **Gespreksgroepen 'zinggeving'**, evt. gezamenlijk opzetten en uitvoeren, bv. het Goede Gesprek

## Tips

Samenwerking vraagt om een wederzijds leerproces en vertrouwen, kennis van elkaars expertise, en het samen verkennen van grijze gebieden in signaleren van en begeleiden bij zingevingsvragen.

- + Stel vragen over en kijk mee in het werk van de ander en krijg daarmee inzicht in de huidige werkwijzen van anderen en de sociale kaart t.a.v. zingeving;
- + Heb je elevatorpitch over GV gereed, vermijd abstract vakjargon met 'zin' erin, werk vanuit praktijkvoorbeelden/casuïstiek;
- + Doe gezamenlijk onderzoek of andere concrete activiteiten – eventueel i.s.m. studenten – voor kennismaking, inzicht en bewustwording;
- + Bespreek vanaf het begin en doorlopend opties voor borging van aandacht voor zingeving en samenwerkingsvormen daarin en de invloed van organisatie- en gemeentelijk beleid daarop.

Gebruik deze flyer als een praatstuk om samenwerkingsopties te bespreken met andere wijkprofessionals/-organisaties.